

VANTAANKOSKEN KOULUN OPETUSSUUNNITELMA

2. PERUSOPETUS YLEISSIVISTYKSEN PERUSTANA

Vantaankosken koulussa noudatetaan valtakunnallisen opetussuunnitelman ja Vantaan perusopetuksen opetussuunnitelman määäämiä velvoitteita.

Vantaankosken koulu on turvallinen koulu, jossa toteutuvat hyvinvointi, oppimisen ilo ja toisten kunnioitus Vantaan perusopetuksen arvojen mukaisesti. Arvoperustan ja oppimiskäsityksen toteutumista seurataan ja arvioidaan osana koulun tavoitteellista kehittämistyötä.

Visionimme on: ”Opimme tulevaisuuden tietoja ja taitoja sekä rakennamme turvallista lähikoulua. Toimimme vastuullisesti ja teemme ekososiaalisesti kestäviä valintoja.”

Hyvä oppimisympäristö on turvallinen, toista arvostava ja mahdollistaa hyvän itsetunnon vahvistamisen sekä osallisuuden kokemuksen yhteistyössä vanhempien kanssa. Ammattitaitoinen ja sitoutunut henkilöstö, oppimisympäristöjen monipuolisuus sekä optimaaliset ryhmäkoot ja ajankäyttö luovat turvallisuutta.

Kaikilla oppilailla on mahdollisuus osallistua koulun arjen rakentamiseen. Oppilas tunnistaa oman roolinsa ryhmässä ja yhteisössä sekä toimii vastuullisesti yhteisten tavoitteiden mukaisesti. Kuuluksi tuleminen, omien ajatusten ja mielipiteiden rakentava esittäminen ja muiden ajatusten kuunteleminen vahvistavat osallisuutta.

Oppilaan kasvua oman oppimisensa omistajuuteen ja oppimisen ilon kokemiseen tuetaan yksilöllisillä oppimispoluilla, monipuolisilla osaamisen näytöillä ja vahvuuksien hyödyntämisellä. Oppiminen edellyttää oppilaalta sitkeyttä ja yrittämistä. Aikuinen on oppilaan oppimisen, kasvun sekä elämänhallintataitojen ohjaaja ja tukija.

Vantaankosken koulussa opitaan tulevaisuutta varten. Monipuolisilla ja yhteisöllisillä oppimisympäristöillä sekä tutkivan ja ilmiöpohjaisen oppimisen avulla luodaan pohjaa jatko-opinnoissa ja työelämässä tarvittaville taidoille. Luottavaisesti tulevaisuuteen suhtautuva oppilas tekee kestäviä valintoja muuttuvassa maailmassa.

3. PERUSOPETUKSEN TEHTÄVÄ JA YLEISET TAVOITTEET

Vantaankosken koulussa painotetaan oppilaan *omaa ajattelua ja oppimaan oppimisen taitoja*. Oppilasta kannustetaan kriittiseen ajatteluun ja häntä rohkaistaan tutkimaan asioita eri näkökulmista. Koulussamme tuetaan oppilaan itseluottamusta ja hyvinvointia.

Oppilaan oma vaikuttaminen työtapoihin ja sisältöihin nähdään tärkeänä. Koulumme tavoitteina ovat monipuoliset työtavat, jotka sisältävät esimerkiksi toiminnallisuutta, pelillisyyttä ja projekti-muotoisia menetelmiä oppimisprosessissa. Projektimuotoisia menetelmiä käyttäen pyritään tuke-maan oppilaan sinnikkyyttä ja oman ajankäytön hallintaa vastapainona lyhytjänteiselle työskentelyl-le. Oppilas nähdään oman työnsä tarkkailijana ja suunnittelijana sekä arvioijana. Oppilaan oppi-maan oppimisen taitojen kehittymistä arvioidaan osana oppimisprosessia.

Koulumme näkemyksen mukaan oppimisympäristö on kaikkialla. Oppiminen tapahtuu avoimessa vuorovaikutuksessa muiden oppilaiden, opettajien, koulun muun henkilökunnan, huoltajien ja ym-päröivän yhteisön kanssa. Oppilasta kannustetaan suvaitsevaan, joustavaan ja rakentavaan yhteis-työhön muiden kanssa. Tavoitteena on, että oppilas näkee itsensä tärkeänä osana yhteisöä.

Koulussamme tuetaan oppilaan kykyä ilmaista itseään luovasti, rohkeasti ja monipuolisesti. Kou-lussa pidetään tärkeänä monilukutaitoa, jotta oppilaat saavat valmiuksia toimia erilaisten tekstien lukijoina ja tuottajina.

Koulu vahvistaa oppilaan valmiuksia *itsestään huolehtimiseen ja arjen taitoihin*. Hyvien sosiaalis-ten taitojen myötä hän pystyy huomioimaan muut ja toimimaan eettisesti perustellusti. Oppilasta ohjataan hyödyntämään teknologiaa tarkoituksenmukaisesti, vastuullisesti ja turvallisesti. Näiden taitojen kehittymistä seurataan erilaisissa arviointikeskusteluissa.

Koulussamme ohjataan oppilaita laajojen kokonaisuuksien hahmottamiseen. Pidämme tärkeänä, että ilmiöitä ja sisältöjä tarkastellaan useista näkökulmista oppiainerajat ylittäen. On tärkeää, että oppi-las kokee opiskelevansa itseään ja omaa tulevaisuuttaan varten.

4. YHTENÄISEN PERUSOPETUKSEN TOIMINTAKULTTUURI

4.1. Toimintakulttuurin kehittämistä ohjaavat periaatteet

Koulun tehtävänä on luoda yhtenäinen toimintakulttuuri, jolla tuetaan yhteisön ja yksilöiden osaamista sekä kehittymistä ja avointa vuorovaikutusta. Monipuolisilla oppimisympäristöillä ja työtaidoilla vahvistetaan myös oppilaan ajattelun taitojen kehittymistä. Osaaminen vahvistaa itsetuntoa ja tarjoaa hyvän pohjan tuleviin opintoihin sekä työelämään.

Vantaankosken koulun toimintakulttuuri rakentuu oppivan yhteisön periaatteiden mukaisesti. Siinä korostuvat oppimisen ilo, rohkeus ja sinnikkyys. Vuorovaikutus kouluyhteisön sisällä, yksilöiden välillä ja verkostojen kanssa on avointa, joustavaa sekä oppimista tukevaa.

Toimintakulttuuri vahvistaa yksilön omanarvontuntoa sekä muiden arvostamista osallisuuden ja kuulluksi tulemisen kokemisella. Yhteisö mahdollistaa merkityksellisen oppimisen, omien vahvuuksien tunnistamisen sekä hyödyntämisen yksilön ja yhteisön hyväksi. Ilmapiiri on kannustavaa sekä hyvinvointia ja turvallisuutta vahvistavaa.

Koulussamme ohjataan tekemään ekologisesti ja sosiaalisesti kestäviä valintoja. Arjen oppimistilanteissa harjoitellaan vastuunottamista ympäristöstä ja yhteisöstä. Monipuolisten sosiaalisten taitojen kehittymisen tavoitteena on vahvistaa suvaitsevaisuutta ja tasa-arvoa.

4.2. Toimintakulttuurin kehittäminen

Vantaankosken koulu edistää ja arvioi toimintakulttuurin kehittämisen periaatteiden toteutumista oppivan yhteisön ja jaetun johtajuuden avulla. Oppiva yhteisö hyödyntää monipuolisia vahvuuksia ja uusia toimintatapoja yhteisön ja yksilön hyväksi. Monipuolisessa ja turvallisessa oppimisympäristössä tuetaan vertaisoppimista, oppiaineiden välistä yhteistyötä ja verkostoitumisen mahdollisuuksia. Osallistamista tuetaan muun muassa ryhmäytämisen, yhteisöllisten oppimisympäristöjen, oppilaskuntatoiminnan, juhla- ja tapahtumakulttuurin sekä koulun omien painotusten kautta.

Jaettu johtajuus mahdollistaa pedagogisen kehittämisen, joka tukee yhteisön oppimista ja hyvinvointia. Näihin päästään tavoitteellisella suunnittelulla, vastuiden ja resurssien tarkoituksenmukaisella jaolla sekä toiminnan arvioinnilla. Kehittämisessä kiinnitetään erityistä huomiota muun muassa eriyttämiseen, henkilöstön kouluttautumiseen ja yhteistoimintaan.

4.3. Oppimiskokonaisuudet

Ilmiöistä lähtöisin oleva, tutkiva ja oppiainerajoja ylittävä oppiminen tukee kokonaisuuksien hallintaa. Oppilaan oma vaikuttaminen oppimisprosessin suunnitteluun ja toteutukseen lisää motivaatiota ja auttaa oppilasta näkemään oppimansa tulevaisuudelleen merkityksellisinä. Vantaankosken koulussa toteutetaan vuosittain vähintään yksi monialainen oppimiskokonaisuus. Oppimiskokonaisuuden tavoite määritellään edellisen lukuvuoden aikana opetushenkilöstön ja oppilaiden kanssa.

Oppimistavoitteet, sisältö, toteutus ja arvioinnin periaatteet määritellään lukuvuosisuunnitelmassa. Koulun johto luo oppimiskokonaisuuden toteuttamisen edellytykset rakenteiden ja resurssien avulla. Oppilaat osallistuvat oppimiskokonaisuuden suunnitteluun, toteutukseen ja oman oppimisen arviointiin. Oppimiskokonaisuuksien arvioinnissa huomioidaan erityisesti oppilaiden osallisuutta.

Toteutuksessa hyödynnetään mm. toiminnallisuutta, elämyksellisyyttä, lähiympäristön mahdollisuuksia sekä oppilaiden kokemusmaailmaan kuuluvia ja sitä avartavia asioita. Oppimiskokonaisuuksia suunniteltaessa hyödynnetään koulun tavoitteita.

4.4. Oppiaineiden ja koulun muun toiminnan yhteistyö

Oppiaineiden ja koulun muun toiminnan välisellä yhteistyöllä ja työnjaolla tuetaan koulun yhteisöllisyyttä ja suvaitsevaisuutta. Koulussa järjestetään tapahtumia, juhlia, projekteja, teemapäiviä ja –viikkoja. Näiden lisäksi koulu voi osallistua koulun ulkopuolisiin hankkeisiin. Näissä yhteistyö- ja vuorovaikutustilanteissa hyödynnetään monipuolista osaamista ja tuetaan oppilaan itseluottamuksen sekä hyvinvoinnin vahvistumista. Koulun painotusalueita hyödynnetään koko koulun opetuksen ja muun toiminnan järjestelyissä.

5. OPPIMISTA JA HYVINVOINTIA EDISTÄVÄN KOULUTYÖN JÄRJESTÄMINEN

5.1. Hyvä ja turvallinen koulupäivä

Hyvän koulupäivän aikana oppilaalla on edellytykset oppia ja tuntea olonsa turvalliseksi. Koulun toimintakulttuuri ohjaa kouluyhteisön jäseniä turvalliseen koulupäivään ja koulumatkoihin. Henkilökuntaa ja oppilaita koulutetaan ja opastetaan turvallisuusasioissa. Koulussa järjestetään turvallisuusharjoituksia säännöllisesti, jotta mahdollisissa vaaratilanteissa osataan toimia oikein. Myös vastuullinen käyttäytyminen liikenteessä huomioidaan koulun kasvatustyössä.

Koulussa käytetään yhteisöllisiä toimintatapoja kiusaamisen ehkäisyyn ja mahdollisiin kiusaamistapauksiin puututaan aktiivisesti. Kiusaamiseen, väkivaltaan ja häirintään liittyvät toimintamallit määrittellään Vantaankosken koulun hyvinvointikansiossa. ([Linkki koulun hyvinvointikansioon](#))

Vantaankosken koulussa kunnioitamme toisiamme ja toistemme ajatuksia. Kouluyhteisössä tuetaan avointa ja luottamuksellista keskustelukulttuuria, jossa rohkaistaan omien näkemysten ilmaisemiseen. Myös koulupäivän rakenteella ja tauotuksilla luodaan pohja hyvälle koulupäivälle. Näillä toiminnoilla tuetaan oppilaiden ja henkilöstön jaksamista ja viihtyvyyttä turvallisessa ympäristössä. Koulussamme luodaan mahdollisuuksia oppilaiden liikuntaan ja muuhun kulttuuritoimintaan.

Kouluruokailu on osa koulun kasvatustyötä. Koulussa halutaan luoda edellytykset terveellisiin ja kiireettömiin yhteisiin ruokahetkiin. Koulussa kannustetaan oppilaita päivittäiseen kouluruokailuun. Terveellisen ravinnon merkitys ja tapakasvatus huomioidaan oppisisällöissä.

Vantaankosken koulussa ympäristövastuullisuus näkyy sekä oppisisällöissä että muussa koulun toiminnassa. Tavoitteena on kodin ohella antaa tietoa ja kasvattaa nuoria, jotka jokapäiväisellä toiminnallaan ottavat vastuun ympäristöstään sekä koulussa että sen ulkopuolella.

5.2 Yhteistyö

Vantaankosken koulu toimii oppivan yhteisön periaatteiden mukaisesti. Oppilaat, huoltajat, opetus- ja muu henkilöstö toimivat yhdessä määriteltyjen arvojen pohjalta. Tavoitteena on kehittää rakentavaa vuorovaikutusta, oppimista ja oppimisympäristöä myönteisessä ilmapiirissä.

5.2.1. Oppilaiden osallisuus

Vantaankosken koulussa oppilas osallistuu ja vaikuttaa omaan oppimisprosessiinsa sekä koulun toimintaan ja edistää yhteisön hyvinvointia. Koulun toiminta tukee yhteistyötaitojen ja itsetunnon kasvua sekä mahdollistaa oman osaamisen tavoitteellisen kehittämisen. Osallisuuden toteutumista arvioivat sekä oppilaat että kasvatusyhteisön aikuiset säännöllisesti ja monipuolisesti.

Oppilaiden osallisuus ilmenee oppimisen ja koulun muiden toimintojen (esimerkiksi ruokailu, välitunnit ja juhlat) tavoitteellisessa toteutuksessa ja arvioinnissa. Oppilaskuntatoiminta tarjoaa mahdol-

lisuuden oppia yhteiskunnallisen vaikuttamisen taitoja ja käyttää niitä myös kouluyhteisön ulkopuolella.

Osallisuuden myönteisen kokemuksen edellytyksenä on turvallinen ympäristö ja luottamuksellinen ilmapiiri. Vantaankosken koulussa myönteistä ilmapiiriä kehitetään hyödyntämällä joustavia opetusratkaisuja vahvistamalla oppilastuntemusta sekä panostamalla ryhmäytymiseen. Ryhmäytymistä tuetaan kaikissa koulun toiminnoissa sekä erityisesti lukuvuoden alussa ja uusien opetusryhmien alkaessa. Ryhmää opettavien opettajien lisäksi ryhmäytymiseen osallistuvat monialainen asiantuntijaryhmä, oppilaskunta sekä mahdollisuuksien mukaan tukioppilaat ja koulun ulkopuoliset sidosryhmät.

5.2.2. Kodin ja koulun yhteistyö

Vantaankosken koulussa tehdään vuorovaikutuksellista yhteistyötä huoltajien kanssa koko koulupolun ajan. Huoltajia kannustetaan osallistumaan aktiivisesti oman lapsen asioiden käsittelyyn ja koulutyötä koskeviin asioihin sekä yhteiseen suunnitteluun. Vantaankosken koulussa edistetään tavoitteellista, luottamuksellista ja avointa yhteistyötä koulun ja huoltajien kesken.

Kodin ja koulun yhteistyömuotoja ovat mm. säännölliset vanhempaintapaamiset, vanhempainillat ja yhteiset tapahtumat. Päivittäistä yhteydenpitoa hoidetaan pääosin sähköisesti. Vanhempia kannustetaan toimimaan vanhempainyhdistyksessä ja luokkatoimikunnissa sekä osallistumaan koulun toimintaan yhdessä henkilökunnan kanssa.

5.3. Kasvatuskeskustelut ja kurinpidollisten keinojen käyttö

[\(Linkki koulun hyvinvointikansioon\)](#)

5.4 Opetuksen järjestämistapoja

5.4.1. Vuosiluokkiin sitomaton opetus (VSOP)

Vantaalla käytetään vuosiluokkiin sitomatonta opetusjärjestelyä silloin, kun oppiainekohtainen eteneminen vuosiluokkatasoa hitaammin tai nopeammin on tarkoituksenmukaista oppilaan oppimisen ja koulunkäynnin kannalta. Etenkin opintojen keskeyttämistä ehkäisevänä opetusjärjestelynä vuosiluokkiin sitomaton opetus voi olla hyvinkin perusteltu järjestely. Opetusjärjestelyyn päädytään yhteistyössä oppilaan ja hänen huoltajansa kanssa. Vuosiluokkiin sitomatonta opetusta käytetään yksittäisille oppilaille viranhaltijan päätöksen mukaisesti.

Eri oppiaineiden opinnoissa voidaan edetä vuosiluokkiin jaetun oppimäärän sijasta oppilaan oman opinto-ohjelman mukaisesti. Oppilaalle laaditaan oppimissuunnitelma tai erityisen tuen oppilaan ollessa kyseessä henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma (HOJKS). Suunnitelmassa mainitaan opintokokonaisuudet, jotka sisältyvät oppilaan opinto-ohjelmaan, ja määritellään niiden suorittamisjärjestys, aikataulu sekä mahdolliset erityistavoitteet. Suunnitelmaa päivitetään ja arvioidaan Vantaan ohjeistuksen mukaisesti. ([Linkki Vantaan ohjeistukseen](#)) Vuosiviikkotunnit noudattavat oppilaan ikätason mukaista tuntimäärää. Oppilas siirtyy lukuvuoden koulutyön päätyttyä pääsääntöisesti seuraavalle vuosiluokalle. Oppilas luetaan kuitenkin yhdeksännen vuosiluokan oppilaaksi, kunnes hän on suorittanut perusopetuksen koko oppimäärän ja saa päättötodistuksen tai eroaa koulusta.

5.4.2. Yhdysluokkaopetus

Vantaankosken koulussa yhdysluokkaopetusta käytetään silloin kun se on koulun opetusjärjestelyjen kannalta tarkoituksenmukaista oppilasmäärän vuoksi tai pedagogisista syistä. Meidän koulusamme yhdysluokkaopetusta järjestetään tarvittaessa tehostetun tai erityisen tuen oppilaille.

5.4.3. Etäyhteyksiä hyödyntävä opetus

Etäopetusta suunnitellaan ja toteutetaan oman kouluyhteisön sisällä, koulujen välillä sekä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Etäopetuksella valinnaisten aineiden tarjontaa rikastetaan ja opetusta syvennetään. Etäopetus tukee yksilöllisiä koulupolkuja. Myös erityisissä tilanteissa, esimerkiksi oppilaan ollessa pitkään sairaana tai hänen opiskellessaan sairaalakoulussa, voidaan hyödyntää etäyhteyksiä ja verkko-opiskelua.

5.4.4. Joustava perusopetus

Vantaalla joustavaa perusopetusta (jopo-luokat) tarjotaan jokaisella oppilaaksiottoalueella. Joustava perusopetus on tarkoitettu toiminnallisuudesta hyötyville oppilaille, jotka eivät pysty osoittamaan omaa osaamistaan perusopetuksen ryhmässä ja näin ollen perusopetuksen loppuunsaattaminen on vaarassa. Oppilaat valitaan pienryhmään oppilaan ja huoltajien hakemusten perusteella ja monialaisesta oppilashuollollisesta suosituksesta. ([Linkki Vantaan perusopetuksen opetussuunnitelmaan, luku 5, kappale 5.4](#))

5.4.5. Opetus erityisissä tilanteissa

Oppilaan sairastumisen tai muun vaikean elämäntilanteen estäessä koulunkäynnin, opetus järjestetään oppilaan tarpeiden mukaan tilanteen vaatimalla tavalla. Oppilaan koulunkäynnin järjestelyitä koskeva suunnitelma kirjataan hänen oppimissuunnitelmaansa tai HOJKSiinsa.

Kun oppilas siirtyy sairaalaopetukseen ja palaa sieltä takaisin omaan kouluunsa, tehdään tiivistä yhteistyötä sairaalaopetuksen yksikön kanssa oppilaan nivelvaiheen onnistumiseksi. Nivelvaihe suunnitellaan aina yksilökohtaisesti. Nivelvaiheessa on tärkeää jakaa tietoa hyväksi todetuista käytännöistä oppilaan opetuksen järjestämisessä sekä erityisistä tarpeista.

5.5. Opetuksen ja kasvatuksen tavoitteita tukeva muu toiminta

Koulumme tekee yhteistyötä erilaisten sidosryhmien kanssa. Tapahtumat, projektit, oppimiskokoukset ja kerhotoiminta, jotka tukevat oppimista ja hyvinvointia, on mahdollista toteuttaa yhteistyössä esimerkiksi kulttuuri-, liikunta-, nuoris- ja kirjastopalveluiden, seurakunnan, yritysten ja muiden oppilaitosten kanssa. Monipuoliset oppimisympäristöt kasvattavat oppilaiden opiskelumotivaatiota ja mahdollistavat erilaisia elämyksellisiä oppimistilanteita.

Erilaiset koulun toimijaryhmät, kuten oppilaskunta ja yhteisöllinen hyvinvointiryhmä, hyödyntävät sidosryhmien tarjoamia yhteistyömahdollisuuksia. Koulutyön suunnittelussa ja rakenteissa luodaan mahdollisuuksia hyödyntää ulkopuolisia toimijoita esimerkiksi välituntitoiminnassa, ryhmäytymisessä, oppituntivierailuissa ja erilaisissa koulun tapahtumissa.

Vantaankosken koulun yhteisöllinen hyvinvointiryhmä (YHR) suunnittelee, kehittää ja koordinoi oppilashuollollista hyvinvointityötä. Hyvinvointiryhmä tekee yhteistyötä eri alueellisten toimijoiden kuten seurakunnan, nuorisopsykiatrian palveluiden, poliisin, lastensuojelun ja nuorisopalveluiden kanssa. Erityisnuorisotyön ja lastensuojelun kanssa tehdään yhteistyötä muun muassa ryhmämuotoisen tuen tarjoamiseksi. Seurakunta järjestää esimerkiksi koulupäivystyksiä, päivänavauksia, vuosittaisen koulukirkon ja tukioppilastoiminnan tukea. Lisäksi seurakunta tarjoaa tarvittaessa kriisiapua.

6. OPPIMISEN ARVIOINTI

6.1. Arviointikulttuuri Vantaankosken koulussa

Vantaankosken koulussa tavoitteena on yhtenäinen ja avoin arviointikulttuuri, joka tehdään näkyväksi oppilaille ja huoltajille koulun arjessa, arviointikeskusteluissa sekä vanhempainilloissa. Koulun johto tukee opettajia arviointikulttuurin kehittämisessä. Opettajat kehittävät yhteisiä käytänteitä sekä aineryhmissä että aineryhmien välillä.

Kurssin alussa oppilaiden kanssa käydään keskustelua kurssin arviointiperusteista. Tavoitteet, joihin oppilas pyrkii, määritellään yhteistyössä oppilaan ja opettajan kanssa. Kun oppilas ymmärtää, mitä arvioidaan ja miten arviointi tapahtuu, hän pystyy ohjaamaan omaa toimintaansa. Arvioinnilla pyritään kannustamaan oppilasta tekemään parhaansa omien tavoitteidensa saavuttamiseksi. Huoltajat kannustavat ja tukevat oppilasta työskentelemään omien tavoitteidensa mukaisesti.

Monipuolinen ja totuudenmukainen arviointi motivoi oppilasta ja auttaa häntä löytämään itsestään vahvuuksia sekä itselleen parhaita opiskelu- ja työtapoja. Onnistumisen kokemukset ja myönteinen palaute jo opituista asioista tukevat oppimista.

Monipuolinen arviointi ja itsearviointi tukevat oppilasta ottamaan vastuuta oman oppimisensa kehittämisestä ja hahmottamaan osa-alueita, joissa hän voi kehittää osaamistaan omien kykyjensä ja kiinnostuksensa mukaan, esimerkiksi yksilöllisten oppimispolkujen ja etäopiskelun mahdollisuuksien avulla.

6.2. Oppimisprosessin arviointi

Oppilaan oppimisprosessin vuorovaikutteinen arviointi on ohjaavaa, motivoivaa ja jatkuvaa. Kun arviointi on monipuolista ja säännöllistä, oppilaalle muodostuu käsitys osaamisestaan ja sen kehittämisestä koko kurssin ajan.

Opettajan ja oppilaan välisissä keskusteluissa ja vertaisarvioinnilla annetaan realistista, rohkaisevaa ja riittävän yksityiskohtaista palautetta oppilaan osaamisesta ja työskentelystä. Annetun palautteen ja säännöllisen itsearvioinnin avulla oppilasta ohjataan kehittämään omaa työskentelyään koko oppimisprosessin ajan. Oppilas ja opettaja asettavat oppimisen tavoitteet ja suunnitelman tavoitteiden saavuttamiseksi. Arviointikeskustelujen, itsearvioinnin ja vertaisarvioinnin tavoitteena on ohjata

oppilasta tiedostamaan itselleen sopivin tapa oppia, työskennellä ja olla vuorovaikutuksessa muiden kanssa. Samalla oppilas oppii tunnistamaan kehitettäviä osa-alueitaan.

Arvioinnissa käytetään menetelmiä, joiden avulla oppilas voi mahdollisimman hyvin osoittaa osaamisensa ja kehittymisensä. Hyödyntämällä toiminnallisia, suullisia ja kirjallisia näyttöjä sekä mahdollisia apuvälineitä, kuten tieto- ja viestintätekniikkaa, varmistetaan arvioinnin monipuolisuus. Opettajat suunnittelevat yhdessä monipuolisia arviointimenetelmiä yhteistyössä esimerkiksi luokkataso- ja aineryhmissä sekä erityisopetuksen kanssa.

Vantaankosken koulussa suunnitelmallinen arviointi ohjaa opettajaa hyödyntämään ja kehittämään sellaisia pedagogisia ratkaisuja, joiden avulla oppilaan oppimista edistetään parhaalla mahdollisella tavalla. Monipuoliset oppimisympäristöt ja työtavat, myös tieto- ja viestintätekniikka, luovat edellytyksiä oppimisen kehittämiseksi ja vahvistavat oppimisen prosessin näkyvyyttä sekä vuorovaikutteisuutta.

6.3. Vantaankosken koulun käyttäytymisen arviointi

Käyttäytymisen ohjaus sekä käyttäytymiseen liittyvien tietojen ja taitojen opettaminen ovat osa koulun kasvatustehtävää. Oppilaita ohjataan ottamaan huomioon muut ihmiset ja ympäristö sekä noudattamaan yhteisesti sovittuja toimintatapoja ja sääntöjä. Heille opetetaan asiallista ja tilannetietoista käyttäytymistä sekä hyviä käytöstapoja, minkä pohjalta käytösarvosanat annetaan.

Kasvatuksessa ja opetuksessa tavoitteena on aina, että oppilas

- suhtautuu reilusti ja arvostavasti koulutovereihin sekä muihin kouluyhteisön jäseniin
- noudattaa koulun järjestyssääntöjä ja hyviä tapoja
- ei kiusaa toisia ja ehkäisee kiusaamista
- on rehellinen
- osallistuu säännöllisesti koulutyöhön ja noudattaa koulun aikatauluja
- ei häiritse työrauhaa
- suhtautuu myönteisesti koulutyöhön ja edistää sen sujumista positiivisella asenteellaan
- kannustaa ja auttaa aktiivisesti muita
- edistää luokan ilmapiiriä ja luokkahenkeä
- käyttäytyy koulun arjessa ja eri tilaisuuksissa tilanteen edellyttämällä tavalla ja arvostaa muiden tuotoksia
- käyttää asiallista ja ystävällistä kieltä
- suhtautuu vastuuntuntoisesti ympäristöönsä sekä koulun työympäristöön ja -välineisiin
- siivoaa jälkensä ja jättää koulutilat hyvään kuntoon
- kantaa vastuuta itsestään ja muista kouluyhteisön jäsenistä ja edistää kaikkien turvallisuutta.

Käytösarvosanojen kuvaus

10	Oppilas saavuttaa käyttäytymisen tavoitteet. Hän edistää koko kouluyhteisön myönteistä ilmapiiriä.
9	Oppilas saavuttaa lähes aina käyttäytymisen tavoitteet. Hän toimii myönteisen ilmapiirin hengessä ja omalta osaltaan edistää luokkayhteisönsä ja koulukavereidensa yhteistä hyvää.
8	Oppilas saavuttaa yleensä käyttäytymisen tavoitteet.
7	Oppilas saavuttaa tyydyttävästi käyttäytymisen tavoitteet. Hänen käytökseensä ja kielenkäyttönsä on jouduttu puuttumaan, eikä hän aina noudata koulun järjestyssääntöjä.
6	Oppilas saavuttaa joitakin käyttäytymisen tavoitteista. Hänen käytökseensä ja kielenkäyttönsä joudutaan puuttumaan usein. Hän suhtautuu välinpitämättömästi opiskeluun ja kouluyhteisöön ja -ympäristöön.
5	Oppilas saavuttaa harvoin käyttäytymisen tavoitteita. Häneltä on voitu evätä koulupäivä. Hänen käytökseensä on puututtu erittäin usein kurinpidollisin toimin.
4	Oppilas ei saavuta käyttäytymisen tavoitteita. Hänen koulunkäynnissään on jouduttu tekemään erityisjärjestelyjä muiden oppilaiden koulupäivän turvaamiseksi.

7. OPPIMISEN JA KOULUNKÄYNNIN TUKI

7.1. Oppimisen ja koulunkäynnin tuen käytännön järjestäminen

Vantaankosken koulussa oppilaan hyvinvointia ja oppimista tuetaan yhteisöllisen toimintakulttuurin avulla. Monipuoliset oppimisympäristöt, sosiaalisia- ja tunnetaitoja tukevat menetelmät, kuten ryhmäytymistä tukevat toimenpiteet, sekä joustavat opetusjärjestelyt muodostavat pohjan koulun tarjoamalle tuelle.

Koulussamme arvostetaan huoltajien kanssa tehtävää yhteistyötä. Kodin ja koulun vuorovaikutusta tapahtuu esimerkiksi vanhempainilloissa, arviointikeskusteluissa ja oppimissuunnitelman tekemiseen liittyvissä tapaamisissa.

Vantaankosken koulu tekee yhteistyötä alueen alakoulujen kanssa. Siirtymävaiheessa tuetaan oppilaan koulunkäyntiä vastavuoroisen keskustelun ja tiedonsiirron avulla. Tavoitteena on muodostaa toimivia opetusryhmiä, lisätä oppilastuntemusta ja mahdollistaa oppilaalle turvallinen opintopolku.

Päivittäistä oppimisen ja hyvinvoinnin seurantaa ja arviointia tehdään tuen tarpeen varhaiseksi havaitsemiseksi. Opetushenkilöstön lisäksi työhön osallistuu koulun yhteisöllinen hyvinvointiryhmä

(YHR), joka suunnittelee, kehittää ja koordinoi oppimisen ja koulunkäynnin tukea sekä muuta oppilashuollollista hyvinvointityötä. Koulussa käytetään Vantaan kaupungin määrittelemiä ja koulun omia seulonta- ja arviointityökaluja.

Oppimisen ja koulunkäynnin tuki suunnitellaan ja toteutetaan oppilaan yksilölliset tarpeet huomioiden yhdessä huoltajan ja oppilaan kanssa. Oppilasta tuetaan osallistumaan ja sitoutumaan oman oppimisensa kehittämiseen ja asioidensa käsittelyyn. Oppilaan tukimuotojen ja tuen tason sopivuutta arvioidaan säännöllisesti ja tarvittaessa niihin tehdään muutoksia.

TUEN TASO	ASIAKIRJAT	VASTUUHENKILÖT	TUEN MUODOT	ASIAKIRJOJEN PÄIVITTÄMINEN
Yleinen tuki Aloitteen tuesta voi tehdä oppilas, opettaja, huoltaja tai oppilashuollon edustaja.	Oppimissuunnitelma: Laaditaan tuen ollessa säännöllistä ja kohdennettua.	Luokanvalvoja Erityisopettaja	- eriytetyt tehtävät - tukiopetus - samanaikaisopetus - osa-aikainen erityisopetus - koulukäyntiavustajan hyödyntäminen - oppilashuollollinen tuki	Vähintään kerran lukuvuodessa. Säännöllinen seuranta.
Tehostettu tuki Tuen aloittaminen perustuu pedagogiseen arvioon.	Oppimissuunnitelma Pedagoginen arvio: Oppimisen ja koulunkäynnin kokonaistilanteen kuvaus koulun, oppilaan ja huoltajan näkökulmista.	Luokanvalvoja Erityisopettaja	- osa-aikainen erityisopetus - opintojen yksilöllinen ohjaus - kodin kanssa tehtävä yhteistyö - tukiopetus - eriyttäminen - erityiset painoalueet	Vähintään kerran lukuvuodessa.
Erityinen tuki Päätös edellyttää pedagogista selvitystä ja huoltajien kuulemistä. Päätöksen tekee määrätty viranhaltija.	Pedagoginen selvitys: Annettu tehostettu tuki, sen vaikutus ja suunnitelma tukemisesta jatkossa, sisältäen asiantuntijalausunnot. HOJKS: Oppilaan henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma.	Luokanvalvoja Erityisopettaja Oppilashuollon edustajat	- yleisopetuksen ryhmässä erilaisin joustavin järjestelyin tai erityisryhmässä - samanaikaisopetus - integraatioryhmät ja osittainen tai kokoaikainen pienryhmäopetus - työharjoittelujaksoja ja työelämäpainotteista opiskelua	Tuen tarve tarkistetaan 7. luokalle siirryttäessä. HOJKS tarkistetaan lukuvuoden alussa ja vähintään kerran lukuvuoden aikana.

Taulukko 1. Tuen järjestäminen Vantaankosken koulussa.

7.2. Yleinen tuki

Kaikki peruskoulun oppilaat ovat oikeutettuja yleiseen tukeen. Yleinen tuki on ensimmäinen keino vastata oppilaan tuen tarpeeseen. Aloitteen oppilaan tarvitsemasta tuesta voi tehdä oppilas itse, huoltaja, aineenopettaja, erityisopettaja tai esimerkiksi koulupsykologi tai -kuraattori aina, kun huoli koulunkäynnin sujumisesta herää. Tukimuotojen tavoitteena on, että oppilaan koulukäynti sujuu parhaalla mahdollisella tavalla. Opettajat tekevät tiivistä yhteistyötä tarkoituksenmukaisen oppimisen tuen järjestämiseksi.

Tukea voidaan järjestää oppilaan omassa opetusryhmässä työjärjestykseen kuuluvien oppituntien aikana tai oppituntien ulkopuolella. Tuen muotoja ovat esimerkiksi eriytetyt tehtävät ja monipuoliset oppimismenetelmät ja -ympäristöt ja tukiopetus. Oppitunneilla tapahtuvia tuen muotoja voivat olla myös samanaikaisopetus, osa-aikainen erityisopetus ja koulukäyntiavustajan hyödyntäminen tunneilla. Samanaikaisopetuksesta on kyse silloin, kun toinen aineenopettaja tai erityisopettaja on opetuksesta vastaavan aineenopettajan työparina oppitunnilla. Oppimista voidaan tukea myös tarvittaessa oppilashuollollisen tuen avulla.

Koulussa laaditaan oppilaalle oppimissuunnitelma, mikäli oppilaan tarvitsema tuki on hyvin säännöllistä ja kohdennettua. Koulu järjestää tuen yhteistyössä oppilaan ja huoltajien kanssa. Oppilaan edistymistä ja tuen tarvetta seurataan suunnitelmallisesti.

7.3. Tehostettu tuki

Mikäli oppilas tarvitsee yleistä tukea laajempaa, säännöllisempää ja suunnitelmallisempaa tukea, hänen tukitoimiaan tehostetaan. Tehostetun tuen aikana osa-aikainen erityisopetus, opintojen yksilöllinen ohjaus ja kodin kanssa tehtävä yhteistyö korostuvat. Oppimisen tueksi voidaan tarjota tukiopetusta sekä eriyttää opetusta tilanteen mukaan. Vastuun tehostetun tuen prosessista jakavat luokanvalvoja ja laaja-alainen erityisopettaja tai erityisluokanopettaja.

Tehostetun tuen aloittaminen perustuu pedagogiseen arvioon. Pedagogisessa arviossa kuvataan oppilaan oppimisen ja koulunkäynnin kokonaistilanne koulun, oppilaan sekä huoltajien näkökulmista. Yleisestä tuesta tehostettuun tukeen siirtyminen käsitellään pedagogiseen arvioon perustuen oppilashuollon ammattihenkilöiden kanssa.

Tehostetun tuen toteuttamiseksi laaditaan oppimissuunnitelma, jossa kuvataan oppilaan tarvitsema pedagoginen tuki ja sen järjestäminen. Lisäksi huomioidaan oppilaan tarvitsema oppilashuollollinen

tuki. Vantaankosken koulussa oppimissuunnitelmaa arvioidaan ja tarkistetaan vuosittain tai tuen tarpeen muuttuessa. Oppilas ja huoltajat osallistuvat tuen tarpeiden selvittämiseen, suunnitteluun ja toteutumisen arviointiin neuvotellen yhdessä luokanvalvojan ja erityisopettajan kanssa.

Tarvittaessa oppimissuunnitelmassa määritellään opiskelun erityiset painoalueet yhdessä tai useammassa oppiaineessa. Painoalueopiskelu auttaa oppilasta saavuttamaan oppiaineen keskeiset sisällöt ja vahvistaa oppimaan oppimisen taitoja. Aineenopettaja ja erityisopettaja laativat yhteistyössä painoalueiden sisällöt.

Tehostettua tukea toteutetaan riittävän pitkään, jotta oppilaalle annettujen tukitoimien vaikuttavuutta ja vahvuutta voidaan arvioida. Arvioinnin perusteella oppilaan tukimuotoja ja tuen tasoa voidaan muuttaa. Yleiseen tukeen palaaminen perustuu pedagogiseen arvioon. Tehostetun tuen oppimissuunnitelmaa hyödynnetään arvioitaessa erityisen tuen tarvetta ja laadittaessa pedagogista selvitystä.

7.4. Erityinen tuki

Erityinen tuki on tehostettua tukea intensiivisempää ja pitkäkestoisempaa, ja se sisältää useita tukimuotoja. Erityinen tuki järjestetään yleisopetuksen ryhmässä erilaisin joustavin järjestelyin tai erityisryhmässä. Joustavia järjestelyjä ovat muun muassa samanaikaisopetus, integraatioryhmät ja osittainen tai kokoaikainen pienryhmäopetus. Erityisen tuen päätös edellyttää pedagogista selvitystä. Selvityksessä näkyy oppilaan saama tuki ja sen vaikutus. Samalla tehdään suunnitelma oppilaan tarvitsemista erilaisista tukijärjestelyistä.

HOJKS (oppilaan henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma) laaditaan kahden kuukauden kuluessa erityisen tuen päätöksestä. Jatkossa HOJKS laaditaan aina lukuvuoden alussa ja tarkistetaan vähintään kerran lukuvuoden aikana. Erityisopettaja ja luokanvalvoja laativat HOJKS:n yhteistyössä oppilaan, huoltajien, aineenopettajien ja tarvittaessa muiden asiantuntijoiden kanssa. Opiskelun erityiset painoalueet kirjataan HOJKSiin.

Kun erityisen tuen oppilas siirtyy Vantaankosken kouluun, rehtori kuulee oppilasta ja huoltajaa seitsemännän vuosiluokan opetusjärjestelyjä koskien. Tarvittaessa opiskelu voi tapahtua erityisryhmässä. Mikäli todetaan, että erityinen tuki ei ole enää tarpeen, tehdään tuen lopettamisesta viranhaltijapäätös, joka perustuu moniammatillisesti käsiteltyyn pedagogiseen selvitykseen ja oppilaan ja huoltajan kuulemiseen. Oppilas siirtyy tällöin tehostettuun tukeen.

Oppiaineen yksilöllistäminen

Mikäli oppilas ei annetuista tukitoimista ja painoalueopetuksesta huolimatta suoriudu ydinsisältöihin liittyvistä tavoitteista hyväksytysti, voidaan oppiaineen oppimäärä yksilöllistää. Kunkin oppiaineen yksilöllistämisen tarve perustellaan pedagogisessa selvityksessä erikseen ja tehdään uusi erityisen tuen päätös. Tällöin myös jo aiemmin yksilöllistettyjen oppiaineiden jatkuminen yksilöllistettyinä tulee perustella.

Yksilöllistettäessä erityisopettaja ja aineenopettaja määrittelevät oppilaan tavoitetason oppimisen kannalta tarkoituksenmukaiseksi. Oppiaineiden tavoitteet ja sisällöt sekä oppimisen seuranta ja arviointi kirjataan HOJKSiin. Yksilöllistämisestä sovittaessa selvitetään oppilaalle ja huoltajille yksilöllistettyjen oppimäärien mahdolliset vaikutukset opetuksen järjestämiseen ja jatko-opintoihin. Säännöllisen seurannan perusteella tavoitetaso määritellään tarvittaessa uudelleen tai yksilöllistäminen voidaan purkaa pedagogisella selvityksellä.

7.5. Perusopetuslaissa säädetyt tukimuodot

Tukiopetus

Vantaankosken koulussa tukiopetusta tarjotaan oppilaille tarpeen mukaan tuen kaikilla tasoilla. Aloitteen tukiopetuksen saamisesta voi tehdä oppilas itse, opettaja tai huoltaja. Tukiopetus aloitetaan mahdollisimman pian tarpeen havaitsemisen jälkeen tai jo tuen tarvetta ennakoiden vaikeuksien ehkäisemiseksi. Tukiopetuksen tavoitteena on yleensä edistää oppiainesisältöjen omaksumista ja työskentelytaitoja sekä oppimaan oppimista.

Tukiopetus järjestetään oppilaan kannalta tarkoituksenmukaisesti. Tukiopetuksen järjestämisestä tiedotetaan huoltajia. Tehostetun tuen oppilaiden osalta tukiopetus kirjataan oppimissuunnitelmaan ja erityisen tuen oppilaiden osalta HOJKSiin.

Osa-aikainen erityisopetus

Vantaankosken koulussa annetaan osa-aikaista erityisopetusta oppilaan yksilöllisten tarpeiden mukaan jokaisella tuen tasolla. Osa-aikainen erityisopetus on ennaltaehkäisevää tai ilmenneitä vaikeuksia korjaavaa. Opetus kohdentuu esimerkiksi kielellisten ja matemaattisten taitojen tukemiseen tai toiminnanohjaus- ja opiskelutaitojen kehittämiseen. Erityisopettaja ja aineenopettaja kartoittavat yhdessä osa-aikaista erityisopetusta tarvitsevat oppilaat. Osa-aikaisen erityisopetuksen suunnittelu

ja arviointi toteutetaan myös opettajien yhteistyönä. Opetuksen järjestämisen suunnittelussa tehdään tarvittaessa yhteistyötä myös monialaisen asiantuntijaryhmän kanssa.

Osa-aikaista erityisopetusta järjestetään muun opetuksen yhteydessä samanaikaisopetuksena, pienryhmässä tai erityisestä syystä yksilöopetuksena. Osa-aikaisen erityisopetuksen saaminen kirjataan oppimissuunnitelmaan (tehostettu tuki) tai HOJKSiin (erityinen tuki). Toteuttamistavoista tiedotetaan oppilasta ja huoltajia.

7.6. Opetukseen osallistumisen edellyttämät palvelut ja apuvälineet

Avustaja- ja tulkitsemispalvelut

Vantaankosken koulussa avustajapalveluresurssi määräytyy oppilasmäärän ja yksittäisten avustajapalvelua tarvitsevien oppilaiden perusteella. Tarvetta arvioitaessa otetaan huomioon oppilaan oppimisen, kasvun ja koulunkäynnin tukitoimien kokonaisuus. Opetus- ja oppilashuollon henkilöstö suunnittelevat avustajapalveluiden jakautumisen koulun sisällä. Avustajaresurssin jakautuminen tarkistetaan jakson vaihtuessa ja muutoksia tehdään tarvittaessa.

Tarvittaessa oppilas saa tarvitsemansa tulkitsemispalvelut koulupäivän aikana. Palveluiden ja apuvälineiden käyttö kuvataan oppimissuunnitelmassa tai HOJKS:ssa.

Apuvälineet

Oppilas on oikeutettu saamaan opetukseen osallistumisen kannalta välttämättömät apuvälineet. Apuvälineiden tarve voi liittyä näkemiseen, kuulemiseen, liikkumiseen tai oppimisen erityistarpeisiin. Apuvälineitä käytetään suunnitelmallisesti ja niiden käyttö ja hyödyllisyys arvioidaan oppilaan pedagogisissa asiakirjoissa. Tarvittavat apuvälineet hankitaan joko koulun toimesta tai erillisellä hakemuksella keskitetysti sivistysvirastosta.

7.7. Ryhmämuotoinen tuki

Vantaankosken koulussa toimii tarvittaessa erityisryhmiä sekä kaupunkitasoinen pajaopetuksen ryhmä. Oppilaan opiskelu järjestetään pienemmässä oppilasryhmässä erityisopettajan johdolla silloin, kun hänen tuen tarpeensa tätä edellyttää. Vantaankosken koulussa ryhmämuotoista tukea tarjotaan osa-aikaisen, kokoaikaisen erityisryhmän tai integraatioryhmän muodossa.

Pajaopetus

Pajaopetuksella tarkoitetaan vaativan tason erityisen tuen pienryhmää, jossa korostuu oppilaan kokonaisvaltainen elämänhallinnan tukeminen. Vantaankosken koulun pajaopetus järjestetään alueellisenä palveluna, jota linjaa kaupunkitasoinen ohjausryhmä. Pajaopetus on tarkoitettu ensisijaisesti perusopetuksen päättövaiheessa olevalle nuorelle, jolle oman koulun ja verkoston suunnitelmallinen tuki ei ole riittänyt, vaikeudet ovat kasautuneet ja huolena on syrjäytyminen. Opiskelun tavoitteena on auttaa oppilasta kiinnittymään koulunkäyntiin, tukea häntä elämänhallintataitojen kehittämisessä ja päättötodistuksen saavuttamisessa sekä toisen asteen opintoihin sijoittumisessa. Lisäksi tavoitteena on verkostoyhteistyön ylläpitäminen ja vahvistaminen.

Hakemuksen pajalle tekee oppilaan monialainen asiantuntijaryhmä yhteistyössä oppilaan, huoltajien ja aluekoordinaattorin kanssa. Oppilaalla tulee olla erityisen tuen antamista koskeva päätös ennen pajalla aloittamista. Perusopetuksen aluepäällikkö ottaa oppilaan pajaopetukseen. Pajaluokan toiminnasta vastaa moniammatillinen tiimi, johon kuuluu niin opetus- kuin sosiaali- ja terveystoimen henkilöstöä. Luokassa työskentelee kaksi erityisopettajaa ja koulunkäyntiavustaja / oppilashoitaja. Pajatiimin jäsenenä ja oppilaiden tukena toimii myös sosiaali- ja terveystoimen työntekijä. Pajan toiminta perustuu tavoitteelliselle moniammatilliselle yhteistyölle.

Pajalla oppilas etenee opinnoissaan vuosiluokkiin sitomattoman opetussuunnitelman (VSOP) ja hänelle laaditun oman henkilökohtaisen opetuksen järjestämistä koskevan suunnitelman (HOJKS) mukaisesti. Suunnitelma tehdään yhteistyössä oppilaan, huoltajien ja oppilaan yhteistyöverkoston kanssa. Siinä painotetaan oppilaan edistymistä oppimisen, koulunkäynnin ja elämänhallinnan osa-alueilla. Vuorovaikutustaidot, arjen hallinta ja kyky ottaa vastuuta opiskelusta ovat keskiössä. Opetus toteutetaan pääosin luokkatyöskentelynä. Tapauskohtaisesti opintoja voidaan toteuttaa integroidusti yhteistyössä jonkun muun opetuksen järjestäjän kanssa.

Huoltajien ja moniammatillisen verkoston tuki on välttämätön oppilaan kokonaisvaltaisen kasvun ja elämänhallinnan edistämisessä. Jokaisella pajan oppilaalla on moniammatillinen asiantuntijaryhmä, johon kuuluvat pajatiimi ja aluekoordinaattori. Ryhmää täydennetään muilla tarvittavilla asiantuntijoilla. Oppilaat ovat oikeutettuja myös koulun muihin oppilashuollollisiin palveluihin.

9. KIELEEN JA KULTTUURIIN LIITTYVIÄ ERITYISKYSYMYKSIÄ

9.1. Kielitietoinen toimintakulttuuri

Kieli toimii kaiken oppimisen tukena. Vantaankosken koulussa oppilaille tehdään näkyväksi, että eri tiedonaloilla on niille ominaisia tapoja käyttää kieltä sekä esittää ja rakentaa todellisuutta. Näin ollen jokainen opettaja on opettamansa aineen kielen opettaja. Kielitietoisuuden kehittyessä oppilas tuntee eri tiedonalojen tyypillisiä kielenkäytön muotoja.

Koulu auttaa nuorta ymmärtämään, ettei todellisuus ole jakautunut oppiaineiden mukaan. Opiskellessaan monialaisesti oppilas käyttää eri tiedonalojen termistöä. Eri oppiaineissa opitut kielenkäytöt tulevat luontevaksi osaksi oppilaan elämää ja hän pystyy soveltamaan niitä erilaisissa konteksteissa. Hyvän yleiskielen hallinta näkyy kaikessa oppilaan tuottamassa tekstissä, ei ainoastaan äidinkielen ja kirjallisuuden tuotoksissa. Kaikissa oppineissa vaaditaan hyvän yleiskielen sekä tarkoituksenmukaisten tekstilajien käyttämistä. Oppiaineiden arvioinnissa huomioidaan oppilaan tiedonalalle tyypillisen kielen hallinta.

9.2. Monikielinen kulttuuri koulussa

Vantaankosken koulu on osa muuntuvaa ja monimuotoista yhteiskuntaa, jossa arvostetaan monikulttuurisuutta. Koulussa tuetaan yksilöiden ja ryhmien välistä avointa vuorovaikutusta, joka rakentaa koko kouluyhteisöä ja vahvistaa yksilön itsetuntoa ja identiteettiä.

Koulun toimintakulttuurissa huomioidaan toimiva monikielisyys osana kielitietoisuutta. Toimiva monikielisyys rikastaa kouluyhteisöä ja tukee yksilöiden suomen kielen ja kulttuurin oppimista. Lisäksi monikielisyyden avulla muiden kielten ja kulttuurien ymmärtämiseen ja oppimiseen tarjoutuu luontevia mahdollisuuksia koulun arjessa.

Oppilaille tarjotaan mahdollisuus oman kulttuurin ja kielen ilmentämiseen ryhmätilanteissa, juhlissa ja tapahtumissa. Tarpeen mukaan koulu järjestää mm. vanhempainiltoja ja -kerhoja, joiden avulla tuetaan eri kieli- ja kulttuuritaustaisten oppilaiden koulunkäyntiä sekä tuodaan monikulttuurisuus osaksi kouluyhteisöä. Kotien sekä erilaisten kieli- ja kulttuuriyhteisöjen kanssa tehtävä yhteistyö vahvistaa kouluyhteisön monimuotoisuutta.

Kouluyhteisössä hyödynnetään oppilaiden, suomi toisena kielenä (S2) ja oppilaan oman äidinkielen opettajien sekä muiden koulun aikuisten kieli- ja kulttuurituntemusta. Lisäksi koulun henkilöstölle hankitaan monikulttuurisuutta ja -kielisyyttä tukevaa osaamista.

Oppimisessa huomioidaan oppilaan äidinkieli sekä suomen kielen taito. S2-opetusta toteutetaan äidinkielen opetuksen yhteydessä samanaikaisopetuksena, erillisessä ryhmässä tai edellisten yhdistelmänä. Yksilöllistä oppimispolkua ja kielitaidon kehittymistä voidaan tukea erilaisilla opetusjärjestelyillä. Arvioinnissa huomioidaan monipuolisesti oppilaan yksilölliset kielelliset valmiudet ja kehittyminen.

Valmistavasta opetuksesta Vantaankosken kouluun tulevat oppilaat siirtyvät ikätasonsa mukaiseen tai tarvittaessa vuosiluokkaa alempaan luokkaan. Oppilaat integroidaan mahdollisimman pian yleisopetuksen taito- ja taideaineisiin sekä oppilaan valmiuksien mukaan muihin aineisiin. Tarvittaessa integrointivaiheessa valmistavan luokan avustaja voi olla oppilaan tukena oppimistilanteissa.

Oppilaan siirtyminen ja integrointi tapahtuu yhteisöllisen hyvinvointiryhmän laatiman ohjeistuksen mukaan. Siinä huomioidaan myös oppimissuunnitelman laatiminen ja toteuttaminen sekä arviointi. Oppimissuunnitelman laatimisesta ja päivittämisestä vastaavat luokanvalvoja tai -opettaja, erityisopettaja ja S2-opettaja. Oppilaan oman äidinkielen opettaja osallistuu mahdollisuuksien mukaan oppilaan integrointiprosessiin.

Oppilaan ryhmäytttämisessä huomioidaan sekä siirtyvän oppilaan että ryhmän tarvitsema tuki. Luokanvalvojan ja erityisopettajan lisäksi ryhmäytttämiseen osallistuvat myös muut koulun aikuiset ja tukioppilaat.